

Analiza lokalnej oferty edukacyjnej

wobec potrzeb rynku pracy

Gospodarki europejskie relatywnie szybko podnoszą się po lockdownach wprowadzanych cyklicznie przez władze państw w dobie pandemii, ale rynek pracy przechodzi okres gwałtownych i głębokich zmian. Pandemia przyspieszyła wiele procesów, jak również wpłynęła negatywnie na finansowanie wielu sektorów. Umocniły się formy zatrudnienia na czas nieokreślony, co było spowodowane niestabilnym rynkiem w czasach pandemii. Automatyzacja i digitalizacja stały się koniecznością, wymuszając zdobywanie nowych kompetencji¹. Wiele zakładów rozszerzyło możliwości pracy o zdalne połączenie, co w dużej mierze usprawniło działania, przyczyniło się do poszerzania umiejętności obsługi komputerów oraz nauczyło pracowników organizacji własnego czasu. Z kolei starzejące się społeczeństwo w Polsce i Europie domaga się wykwalifikowanej siły roboczej. Podejmują wiele działań, aby pozyskać pracowników z nowych terenów. W ostatnich latach diagramy demograficzne przedstawiają coraz większy spadek urodzeń oraz coraz więcej zgonów. Przekłada się to na zmniejszającą się liczbę osób gotowych podjąć pracę w kolejnych latach.

Kto jest poszukiwany na rynku pracy?

W obecnym momencie rozwoju gospodarki w Polsce pracownicy rzemiosła to jedna z najbardziej aktywnych rekrutacyjnie grup zawodowych na rynku pracy². Jednocześnie jednym z kluczowych atutów ofert zatrudnienia jest dla nich bezpieczeństwo i stabilność zatrudnienia.

Wykwalifikowani pracownicy fizyczni należą do grup kandydatów, których rekrutacja stwarza pracodawcom największych trudności. To druga specjalizacja obok IT, która w minionych kilku latach znacznie zwiększyła swój udział w puli ofert pracy dostępnych w zasobach internetowych. Posługując się przykładem z portalu Pracuj.pl w okresie od stycznia do maja 2021 r. liczba ogłoszeń kierowanych do pracowników fizycznych wzrosła o 50% w stosunku do analogicznego okresu w ubiegłym roku.

¹ [Raport aktualnych trendów na rynku pracy](#)

² [Kariera okiem fachowca Pracownicy fizyczni o życiu zawodowym](#)

Oferty dla fachowców na Pracuj.pl

67 655

ofert pracy kierowanych do pracowników fizycznych zamieszczono na Pracuj.pl w 2020 roku.

13%

- taką część wszystkich ogłoszeń zamieszczonych na Pracuj.pl w 2020 roku stanowiły oferty pracy fizycznej.

+50%

- o tyle wzrosła między styczniem i majem 2021 liczba ofert kierowanych do pracowników fizycznych na Pracuj.pl w stosunku do 2020 roku.

33 mln

aplikacji o pracę wysłali użytkownicy Pracuj.pl w całym 2020 roku, w tym co czwarte za pomocą aplikacji mobilnej Pracuj.pl.

Źródło: Pracuj.pl

W polsce grupy zawodowe dzielą się na wielkie, duże oraz średnie. Wielkie grupy zawodowe to górne szczeble zawodów. Należą do nich:

- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- specjaliści,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- pracownicy usług i sprzedawcy,
- pracownicy wykonujący prace proste,
- pracownicy biurowi,
- pozostali.

Każda z wielkiej grupy zawodowej dzieli się na kolejne, duże grupy. Należą do nich konkretne stanowiska pracy. Wśród nich znajdują się m.in. monterzy, kierowcy i operatorzy pojazdów, pracownicy usług ochrony, pomoce domowe i sprzątaczkę, specjaliści do spraw zdrowia³. Ten sektor w dużej mierze charakteryzuje się stanowiskami do pracy fizycznej, jednak nie tylko. Znajdują się też takie zawody jak specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.

Do średniej grupy zawodowej kwalifikują się takie zawody jak lekarze, robotnicy produkcji odzieży i pokrewni, analitycy systemów komputerowych i programiści, monterzy w dziedzinie elektroniki, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych papierniczych, metalowych i inni.

³ Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów w 2021 r.

Najbardziej pożądane grupy zawodowe w I kwartale 2021 roku

- wielkie grupy zawodowe

Wśród wielkich grup zawodowych najczęściej poszukiwani byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (22,1% wszystkich poszukiwanych pracowników wielkich grup zawodowych). Na drugim miejscu znajdowały się grupy określane jako pozostałe (20,6%), na trzecim specjaliści (20,1%), na czwartym operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (14,1%)⁴.

- duże grupy zawodowe

W grupie “Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” największy był popyt na robotników budowlanych i pokrewnych (z wyłączeniem elektryków) – 43,1% wśród danej wielkiej grupy.

Wśród wielkiej grupy “Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” najbardziej poszukiwani przez pracodawców byli kierowcy i operatorzy pojazdów – 54,4% spośród analizowanej wielkiej grupy.

- średnie grupy zawodowe

W pierwszym kwartale 2021 r. istniało duże zainteresowanie pracownikami sprzedaży w sklepach. Poszukiwani do pracy w tej grupie zawodów stanowili niemal 6% wszystkich poszukiwanych pracowników w danym sektorze. Na drugim miejscu uplasowali się robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni (5,3%), a na trzecim kierowcy autobusów i ciężarówek (5,0%).

Według dokładniejszych analiz przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny wykazano, że w badanym okresie najbardziej pożądanymi zawodami były sprzedawcy oraz magazynierzy⁵. Wskazuje to na duże zapotrzebowanie za zakup towarów, dóbr materialnych oraz rzeczy na prywatny użytek.

Zapotrzebowanie na grupy zawodowe w Polsce

Wyniki badania GUS wykazały niewielkie przestrzenne zróżnicowanie zapotrzebowania na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego. Pracodawcy ze wszystkich województw w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. zgłaszali zapotrzebowanie na sprzedawców i kierowców-mechaników. W województwie

⁴ Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów w 2021 r.

⁵ Ibidem

kujawsko-pomorskim, małopolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim najbardziej poszukiwanymi pracownikami były osoby wykonujące zawód murarza-tynkarza. Zapotrzebowanie pracodawców na zawody w perspektywie najbliższego roku wykazuje nieco większe zróżnicowanie przestrzenne. W województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, mazowieckim i wielkopolskim pokrywa się z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez sprawozdawców w terminie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r., natomiast w pozostałych województwach pracodawcy planują zatrudnić również osoby posiadające zawody, które nie były najbardziej pożądanymi zawodami w ciągu półrocza poprzedzającego termin badania.

Zapotrzebowanie na zawody w województwie kujawsko-pomorskim

W województwie kujawsko-pomorskim w zawodach wpisanych do Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego zatrudnionych było 225,3 tys osób. Najliczniejszą grupę pracujących stanowili sprzedawcy (28,0 tys - 12,4%). Liczne grupy zatrudnionych tworzyli również pracujący w zawodach: kierowca mechanik – 19 tys osób (8,4%), technik prac biurowych – 9,5 tys osób (4,2%), operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych – 8,3 tys osób (3,7%), ślusarz – 8,2 tys osób (3,6%). W ciągu półrocza poprzedzającego termin badania w województwie poszukiwanych było 16,8 tys. pracowników w zawodach zawartych w Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego (KZSZ). Z tego 11,3% (1,9 tys.) stanowiły oferty pracy na umowę zlecenie lub o dzieło. Najwięcej ofert skierowanych było do murarzy-tynkarzy (1,7 tys. ofert pracy, czyli 10,3% poszukiwanych pracowników). Liczne wolne miejsca pracy oferowano także: sprzedawcom (1,3 tys. wakatów, 7,9%), magazynierom-logistykom (1,0 tys. wakatów, 5,8%), operatorom maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych (0,9 tys. wakatów, 5,3%), kierowcom mechanikom (0,9 tys. wakatów, 5,2%). W zawodach ujętych w KZSZ podmioty gospodarcze w województwie kujawsko-pomorskim w perspektywie roku deklarują zwiększenie zatrudnienia o 11,5 tys. osób. Niemal co dziesiąta oferta będzie skierowana do sprzedawców (9,5% ogólnej liczby ofert). Ponadto pracodawcy będą zainteresowani zatrudnieniem murarzy-tynkarzy (7,6%), operatorów maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych (7,0%) oraz krawców (6,9%).

Tabela 1. Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnych z KZSZ według sektorów własności i wielkości podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim w perspektywie roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Wielkość podmiotu		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
	w osobach					
OGÓŁEM	11545	675	10870	3046	3676	4823
Sprzedawca	1095	10	1085	0	796	299
Murarz-tylnkarz	874	0	874	588	225	61
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	804	8	796	2	194	608
Krawiec	791	1	790	401	340	50
Kierowca mechanik	615	23	592	256	145	214
Monter konstrukcji budowlanych	611	2	609	547	20	44
Ślusarz	495	8	487	122	95	278
Kelner	380	4	376	0	366	14
Operator obrabiarek skrawających	282	3	279	0	38	244
Dekarz	278	0	278	228	42	8
Pozostali	5320	616	4704	902	1415	3003

Źródło: *Główny Urząd Statystyczny*

W zawodach sklasyfikowanych w KZSZ w perspektywie 3-letniej pracodawcy planują zatrudnienie 12,4 tys osób. Zawodem, w którym planowane jest zatrudnienie największej liczby osób, podobnie jak w perspektywie rocznej, jest sprzedawca (16,4% planowanych przyjęć). Podmioty gospodarcze w województwie kujawsko-pomorskim zainteresowane również będą zatrudnieniem m.in. krawców (9,2%), operatorów maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych (6,2%) oraz techników ochrony fizycznej osób i mienia (5,2%).

Tabela 2. Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnych z KZSZ według sektorów własności i wielkości podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim w perspektywie 3 lat

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Wielkość podmiotu		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
	w osobach					
OGÓŁEM	12410	835	11575	2735	3614	6061
Sprzedawca	2031	31	2000	0	1592	439
Krawiec	1145	2	1143	750	299	96
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	773	12	761	5	63	705
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	643	13	630	0	0	643
Kierowca mechanik	586	18	568	167	201	218
Ślusarz	494	7	487	244	77	173
Murarz-tynkarz	436	0	436	368	0	68
Dekarz	337	0	337	327	0	10
Technik budownictwa	334	17	317	119	73	142
Operator obrabiarek skrawających	321	2	319	0	180	141
Pozostali	5310	733	4577	755	1129	3426

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Barometr zawodów 2021 wskazujący największe zapotrzebowanie w powiecie nakielskim na:

1. Blacharze i lakiernicy samochodowi.
2. Cieśle i stolarze budowlani.
3. Dekarze i blacharze budowlani.
4. Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy .
5. Mechanicy maszyn i urządzeń.
6. Monterzy instalacji budowlanych.
7. Murarze i tynkarze.
8. Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.
9. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu.
10. Krawcy i pracownicy produkcji odzieży.
11. Kucharze.
12. Lekarze Logopedzi i audiofonolodzy.
13. Nauczyciele przedmiotów zawodowych.
14. Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych.
15. Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych.
16. Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych.
17. Operatorzy obrabiarek skrawających.
18. Pracownicy ds. budownictwa drogowego.

19. Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości.
20. Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie.
21. Psycholodzy i psychoterapeuci.
22. Ratownicy medyczni.
23. Robotnicy budowlani.
24. Spawacze.
25. Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki.
26. Specjaliści rolnictwa i leśnictwa.
27. Spedytorzy i logistycy⁶.

Komisje egzaminacyjne powołane na lata 2018-2023 działające przy Kujawsko-Pomorskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy egzaminują w zawodach:

- Blacharz samochodowy.
- Cieśla.
- Cukiernik.
- Dekarz.
- Drukarz.
- Elektromechanik.
- Elektromechanik pojazdów samochodowych.
- Elektronik.
- Elektryk.
- Fotograf.
- Fryzjer.
- Glazurnik.
- Introligator.
- Kaletnik.
- Kamieniarz.
- Kominiarz.
- Kowal.
- Krawiec.
- Kucharz.
- Lakiernik.
- Lakiernik samochodowy.

⁶ Barometr zawodów 2021

- Malarz-tapeciarz.
- Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych.
- Mechanik pojazdów samochodowych.
- Mechanik precyzyjny.
- Monter elektronik.
- Monter instalacji gazowych.
- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych.
- Monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych.
- Monter sieci i instalacji sanitarnych.
- Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.
- Murarz.
- Murarz-tylnik.
- Operator obrabiarek skrawających.
- Piekarz.
- Posadzkarz.
- Renowator zabytków architektury.
- Rzeźnik-wędliniarz.
- Stolarz.
- Ślusarz.
- Sztukator.
- Tapicer.
- Technolog robót wykończeniowych w budownictwie.
- Termoizolator.
- Wędliniarz.
- Wizażystka/Stylistka.
- Wulkanizator⁷.

Analizując powyższe zestawienia pożądaných zawodów zauważalny jest duży popyt na pracowników fizycznych, dążących do wznoszenia budynków. Składają się oni na zespół pracowników przyczyniających się do rozwoju infrastruktury regionu. Zauważalna jest również chęć zatrudnienia nauczycieli praktycznej nauki zawodu, osób działających bezpośrednio na rozwój intelektualny mieszkańców.

Wśród zawodów objętych egzaminami widoczna jest większa chęć uczenia się zawodów rzemieślniczych. Należą do nich m.in. dekarz, ślusarz, monter instalacji sanitarnych, mechanik precyzyjny, introligator. Zaspokajają one potrzeby, które

⁷ Lista zawodów KPIRIP

sprawiają korzystającym przyjemność i wprawiają w dobre nastawienie i samopoczucie.

Podsumowanie

Analizując zapotrzebowanie na rynku zarówno krajowym jak i regionalnym można zauważyć, że największym zainteresowaniem cieszą się monterzy, pracownicy budowlani. Oznacza to, że gospodarka jest ukierunkowana w dużym stopniu na budowanie domów, fabryk, infrastrukturalnego rozwoju regionu. Aby jakikolwiek sektor w gospodarce poprawnie funkcjonował, niezbędny jest również nadzór biurowy, aby dokumentacje oraz wszelkie wnioski były należycie wypełniane.

Kolejną gałęzią cieszącą się zainteresowaniem jest sprzedaż. Istnieje duże zapotrzebowanie na rynku pracy na wszelkiego rodzaju sprzedawców. Coraz ciężiej jest pozyskać klientów, dlatego wykwalifikowany handlowiec jest bardzo potrzebny. W każdym sektorze zawodów możemy zderzyć się z pojęciem handlu, więc nie jest to wąska specjalizacja.

Odnosząc się do zapotrzebowania w powiecie nakielskim oraz zawodów uczonych widoczna jest analogia. Na szczycie listy plasują się specjalizacje związane ze stawianiem budynków, wyposażaniem ich w niezbędne elementy zapewniający komfort użytkowania takie jak dekarz, elektryk, glazurnik, murarz-tylnik. W dalszej części zawodów nauczanych znajdują się również zawody stanowiące rozszerzanie usług w regionie, poprawiające komfort życia mieszkańców. Zaliczają się do nich np fryzjer, kucharz, fotograf, szewc. Mimo że odbiegają one od głównego zapotrzebowania w regionie, stanowią również wartościowe usługi wpływające na ogólną satysfakcję mieszkańców regionu.

Źródła:

1. Cykl raportów PARP
<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publications/?type=2#filter-publications>
2. Raport Pracuj.pl „Kariera okiem fachowca”
https://prowly-uploads.s3.eu-west-1.amazonaws.com/uploads/landing_page_image/image/337654/ef46bd29ddba5741454a03d45efb50ad.pdf
3. Raport GUS “Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów w 2021 r.”
https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5474/24/1/1/zapotrzebowanie_ryнку_pracy_na_pracownikow_według_zawodow_w_2021_r.pdf
4. Raport GUS “Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego”
<https://stat.gov.pl/statystyki-eksperymentalne/kapital-ludzki/zapotrzebowanie-ryнку-pracy-na-zawody-z-systemu-szkolnictwa-zawodowego.1.1.html>
5. GoWork.pl “Prognoza zapotrzebowania na zawody szkolnictwa branżowego”
<https://www.gowork.pl/poradnik/3/kariera/mein-lista-zawodow-w-ktorych-warto-sie-ksztalcic/>
6. Barometr zawodów 2021 ze Statystyk i analiz Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią. (link do pliku w pdf)
7. Kujawsko-pomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy
<https://izbarzem.pl/egzaminy-kwalifikacje-zawodowe/lista-zawodow/>